

Flora- en faunatoets t.b.v. het Bestemmingsplan RCD te Rotterdam

Projectcode

NL.IMRO.0599.BP-RCD

Datum

7-1-2021

Versie

V4

Opdrachtgever

J. Ekkelenkamp (Bureau
bestemmingsplannen)

Paraaf Opdrachtgever:

Opsteller

K. van Veen

Paraaf Opsteller:

Collegiale toetser

I. Dekker

Paraaf Toetser:

Samenvatting

Voor het Rotterdam Central District (RCD) wordt een nieuw bestemmingsplan opgesteld dat dient te worden getoetst aan vigerende natuur wet- en regelgeving. Binnen het bestemmingsplangebied vinden enkele wijzigingen plaats. (Bij ruimtelijke activiteiten die binnen een bestaande bestemming vallen (bijvoorbeeld sloop en nieuwbouw, kap van beplanting) dient voorafgaand aan de uitvoering ervan flora- en faunaonderzoek te worden uitgevoerd. Indien er in het bestemmingsplan in de toekomst alsnog ontwikkelingen worden gepland, waarbij een bestemmingsplanwijziging of projectbestemmingsplan noodzakelijk is, dan dient opnieuw getoetst te worden aan de Wet natuurbescherming. Eventuele benodigde ontheffingen dienen verkregen én aan voldaan te zijn voordat met de realisatie van de ontwikkelingen begonnen kan worden. Voor het bestemmingsplan zijn de Omgevingsverordening Zuid-Holland, voor wat betreft het Natuurnetwerk Nederland en de soortenbescherming en gebiedsbescherming onder de Wet natuurbescherming relevant. Het is niet met zekerheid te zeggen dat de ontwikkelingen binnen het bestemmingsplangebied geen negatief effect hebben op Natura-2000 gebieden (Oude Maas en Boezems Kinderdijk) door middel van extra emissies. Een passende beoordeling dient opgesteld te worden om de effecten te toetsen. Negatieve invloeden op de Natuurnetwerk Nederland gebieden en belangrijke weidevogelgebieden als gevolg van het vaststellen van het bestemmingsplan zijn uitgesloten. De onder de Wet natuurbescherming geregelde bescherming van houtopstanden is niet van toepassing.

In het bestemmingsplangebied zijn potenties voor habitatrichtlijnsoorten Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis en Tweekleurige vleermuis voor de functies zomerverblijfplaats, paarverblijfplaats, kraamverblijfplaats en (massa)winterverblijfplaats. Het plangebied is ongeschikt voor Nationaal beschermde soorten waarvoor in de provincie Zuid-Holland geen vrijstelling geldt.

Naast onder de Wet natuurbescherming streng beschermde soorten is het plangebied geschikt voor categorie 5- vogels, algemene broedvogels en in de provincie vrijgestelde soorten grondgebonden zoogdieren en amfibieën. Kansen voor natuur liggen met name bij het ontwikkelen van het uitbreiden van het openbaar groen langs de spoorwegen, groene daken, aanbrengen van nestvoorzieningen van vogels in de vorm van nestkasten of broedeilanden en vleermuiskasten.

Bij de geplande ruimtelijke ingrepen die plaats vinden op de ontwikkellocaties is voorafgaand aan de werkzaamheden een onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming noodzakelijk. De verwachting is dat bij het toepassen van de juiste mitigatie een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming verkregen kan worden. Met inbegrip van bovenstaande is de conclusie dat het bestemmingsplan 'aanvaardbaar' is vanuit het oogpunt van de Wet natuurbescherming en andere kaders m.b.t. natuur.

Inhoudsopgave

1. Inleiding	5
2. Planbeschrijving	6
2.1 Bestemmingsplangebied	6
2.2 Mogelijk gemaakte ontwikkelingen	6
3. Wetgeving en beleid	7
3.1 Het bestemmingsplan en natuurwetgeving	7
3.2 Aanbevelingen vanuit wetgevend kader	7
3.3 Natuurnetwerk Nederland (voormalige EHS en PEHS)	8
3.4 Rotterdamse Natuurkaart	9
3.5 Rotterdams duurzaamheidsbeleid en ecologie	10
4. Beschrijving natuurwaarden in het bestemmingsplangebied	11
4.1 Algemene beschrijving	11
4.2 Eerder onderzoek	11
4.3 Verkennend veldonderzoek	11
4.4 Natuurdatabase Rotterdam, overige bronnen en verkennend veldonderzoek	11
4.4.1 Soorten Vogelrichtlijn	12
4.4.1.1 Jaarrond beschermde nesten	12
4.4.1.2 Niet jaarrond beschermde nesten	12
4.4.1.3 Algemene vogels	12
4.4.2 Soorten Habitatrichtlijn	12
4.4.2.1 Vleermuizen	12
4.4.2.2 Grondgebonden zoogdieren	13
4.4.2.3 Reptielen en amfibieën	13
4.4.2.4 Vissen	13
4.4.2.5 Overige soortgroepen	13
4.4.3 Nationaal beschermde soorten	13
4.4.3.1 Grondgebonden zoogdieren	13
4.4.3.2 Vissen	13
4.4.3.3 Reptielen en amfibieën	13
4.4.3.4 Planten	13
4.4.3.5 Overige soortgroepen	14

5. Gevolgen voor natuurgebieden en flora en fauna	15
5.1 Beschermde en waardevolle natuurgebieden	15
5.2 Beschermde soorten	15
5.3 Door het bestemmingsplan mogelijk te maken ontwikkelingen	15
5.3.1 Locatie 1 – Delftseplein	15
5.3.2 Locatie 2 – Delftsepoort	16
5.3.3 Locatie 3 – Hoofdgebouw Unilever	16
6. Kansen door de ontwikkelingen	17
6.1 Duurzaamheid	17
6.2 Kansen voor vergroting van de biodiversiteit	17
7. Conclusies en aanbevelingen	18
Literatuurlijst	19
Bijlage 1: Foto's bestemmingsplangebied	20
Bijlage 2: Wetgevende kaders	23
Wet natuurbescherming	23
Bescherming van gebieden	23
Bescherming van soorten	24
Bescherming van houtopstanden	25
Zorgplicht	25

1. Inleiding

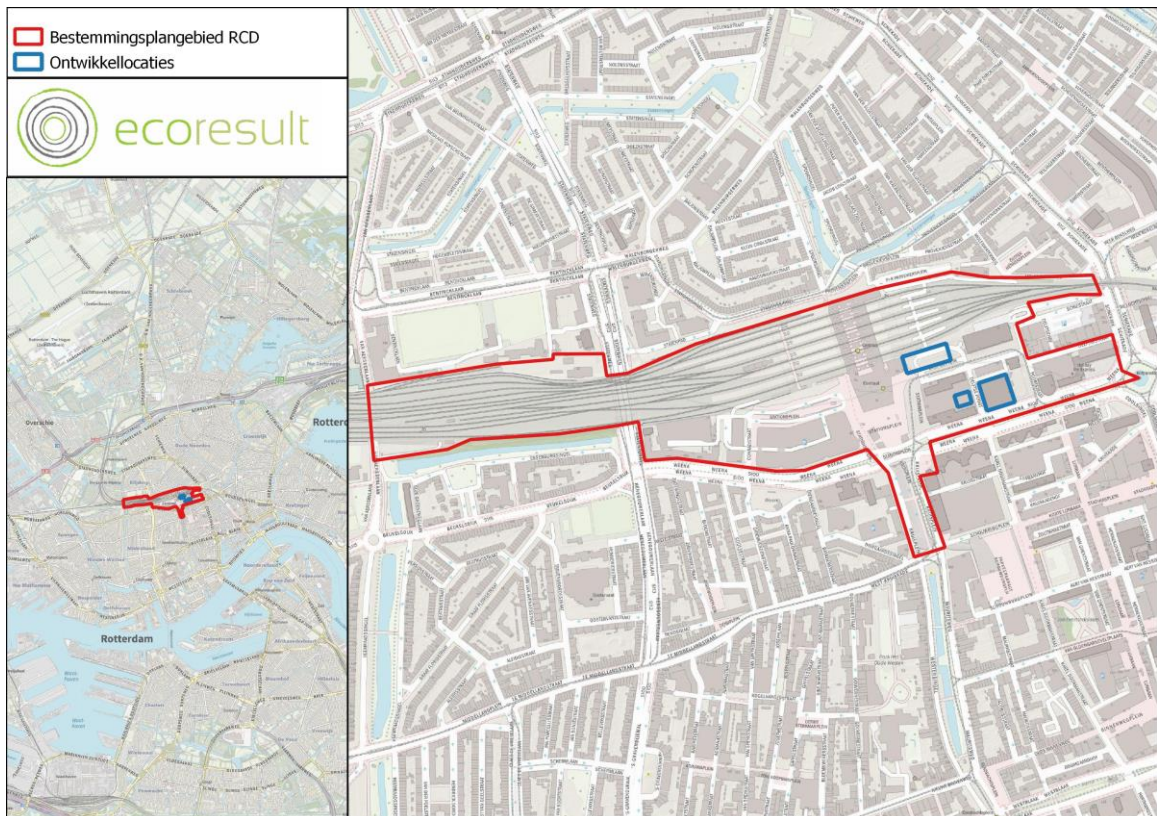
Een nieuw opgesteld bestemmingsplan of een wijziging of actualisatie van een bestaand bestemmingsplan dient getoetst te worden aan vigerende natuurwet- en regelgeving en mag hier geen tegenstrijdigheden mee opleveren. Het onderzoek heeft tot doel in beeld te brengen welke natuurwaarden in de huidige situatie binnen het beoogde bestemmingsplan aanwezig zijn en potentiële conflicten die kunnen optreden bij toekomstige ontwikkelingen. Het betreft hier de:

- Juridische kaders: Wet natuurbescherming;
- Beleidskaders: Natuurnetwerk Nederland (voormalige PEHS), Rotterdams duurzaamheidsbeleid, Rotterdams ecologiebeleid.

2. Planbeschrijving

2.1 Bestemmingsplangebied

Het plangebied RCD ligt in het Centrum van Rotterdam. Het plangebied wordt grofweg begrensd door de spoorlijnen, de Weena, het Kruisplein,

Afbeelding 1 : Het bestemmingsplangebied RCD (rood omkaderd) en getoetste ontwikkellocaties (blauw). Kaartbron: Google maps

2.2 Mogelijk gemaakte ontwikkelingen

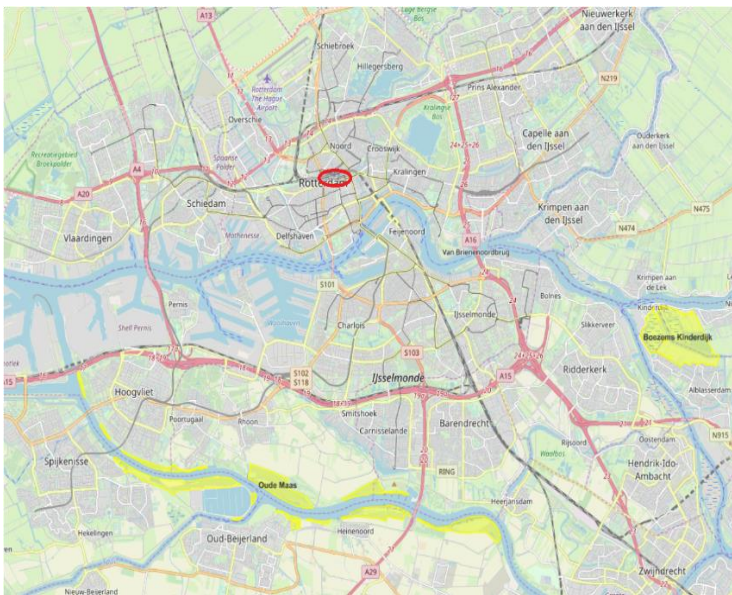
Op 3 locaties (zie Afbeelding 1) vindt transformatie plaats naar nieuwe functies. Het gaat om de volgende locaties:

- Locatie 1 – Delftseplein; 41.000 m² woningen en kantoren, maximaal 15.000m² kantoren. Hoogte: maximaal 140 meter.
- Locatie 2 – Delftsepoort; toevoeging van maximaal 25.000 m² bovenop bestaande bouw tot maximaal 150 meter hoogte
- Locatie 3 – Hoofdkantoor Unilever; uitbreiding met maximaal 50.000m² of sloop en nieuwbouw binnen dezelfde oppervlakte met een maximale hoogte tot 150 meter.

3. Wetgeving en beleid

3.1 Het bestemmingsplan en natuurwetgeving

De Wet natuurbescherming kent geen procedurele vereisten bij het opstellen van ruimtelijke plannen. In de toelichting van het bestemmingsplan dient te worden gemotiveerd dat het plan uitvoerbaar is vanuit het oogpunt van de Wet natuurbescherming. Het begrip 'uitvoerbaar' betekent dat voldaan kan worden aan de eisen van uit de natuurwetgeving. Bij vaststelling van het (ontwerp) bestemmingsplan dient deze toetsing aan de Wet natuurbescherming en Natuurbeschermingswet derhalve afgerond te zijn.

Afbeelding 2 : Natura- 2000 gebieden (geel gemarkeerd) rondom het bestemmingsplangebied (globaal rood omlind). Weergegeven zijn de Natura- 2000 gebieden Oude Maas en Boezems Kinderdijk. Bron: www.synbiosys.alterra.nl

De meest nabij gelegen Natura 2000-gebieden zijn de Oude Maas, op ca. 9,2 km afstand tot het bestemmingsplangebied en Boezems Kinderdijk op circa 12 km afstand. Zie ook Afbeelding 2. Het is niet met zekerheid te zeggen dat de ontwikkelingen binnen het bestemmingsplangebied geen negatief effect hebben op Natura-2000 gebieden door middel van extra emissies. Een passende beoordeling dient opgesteld te worden om de effecten te toetsen.

3.2 Aanbevelingen vanuit wetgevend kader

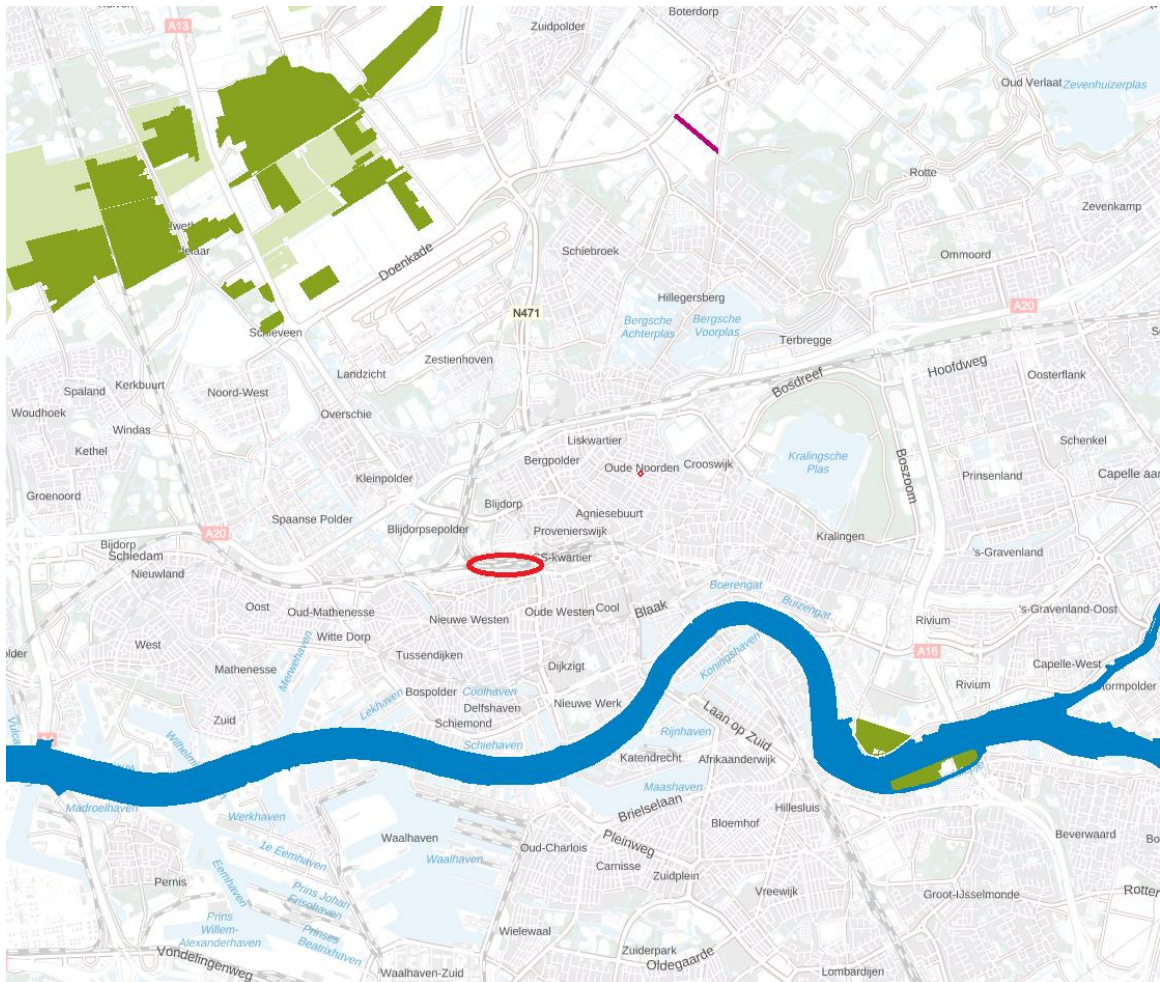
Het is de verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer om na te gaan in hoeverre nader onderzoek en/of een ontheffing noodzakelijk is bij nieuwe ontwikkelingen, zoals sloop en ingrijpende renovaties, maar ook bij wijzigingen in watergangen/partijen en het rooien van groen. Dit dient voorafgaand aan de uitvoering te gebeuren en geldt bij alle ruimtelijke ontwikkelingen, ongeacht of deze binnen het bestemmingsplan mogelijk zijn. Mogelijk worden n.a.v. de voorgenomen

ontwikkeling eisen gesteld aan de uitvoering en geldt een compensatieplicht. Het is aan te bevelen hier in een vroeg stadium rekening mee te houden.
Daarnaast geldt bij werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling altijd de zorgplicht conform de Wet natuurbescherming.

3.3 Natuurnetwerk Nederland (voormalige EHS en PEHS)

Dichtstbijzijnde onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) betreft de Oude Maas op een afstand van circa 1,8 km ten zuidoosten van het plangebied (blauw op Afbeelding 3). De Nieuwe Maas heeft als beheertype N02.01 Rivier. Het meest dichtbij gelegen landdeel van het NNN bevindt zich op circa 1,7 kilometer ten oosten van het bestemmingsplangebied, dit betreft het gebied De Esch.

Het meest nabij gelegen Belangrijk Weidevogelgebied is de Polder Schieveen, op ca. 5,8 km ten noordwesten van het bestemmingsplangebied.

Afbeelding 3 : NNN gebieden (donkergroen en donkerblauw) en Belangrijk Weidevogelgebied (lichtgroen) in de omgeving van het bestemmingsplangebied (globaal rood omkaderd). Bron: <http://pzh.b3p.nl/viewer/app/NNN>

Het bestemmingsplan voorziet niet in ontwikkelingen binnen NNN-gebieden en Belangrijke Weidevogelgebieden. Derhalve kunnen negatieve effecten op deze natuurgebieden uit worden gesloten.

3.4 Rotterdamse Natuurkaart

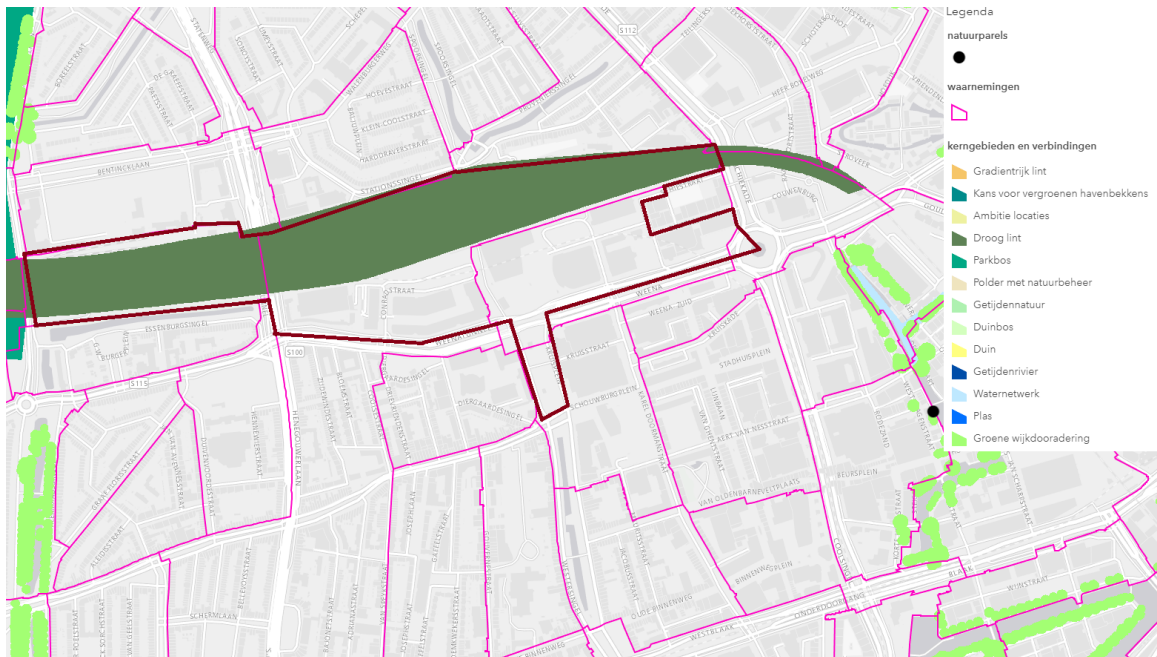
Op 18 maart 2014 is door B&W de Rotterdamse Natuurkaart vastgesteld¹. In dit beleidsinstrument zijn de ambities van de gemeente Rotterdam op het gebied van de ecologie en natuur vastgelegd. Ingezet wordt op het verbinden van gebieden waar ecologische kwaliteit aanwezig is. In het kaartgedeelte van de Rotterdamse Natuurkaart (Afbeelding 4) is de ecologische structuur van de gemeente Rotterdam op hoofdlijnen weergegeven. De Natuurkaart is een instrument om ruimtelijke ontwikkelingen te ondersteunen. De kaart geeft kerngebieden waar hoge ecologische waarden aanwezig zijn of verwacht kunnen worden en de reeds aanwezige verbindingzones tussen deze kerngebieden en de verbindingzones met het Natuurnetwerk. De Rotterdamse Natuurkaart signaleert ook de knelpunten in de ecologische structuur. In de Rotterdamse Natuurkaart is geen verbinding gemaakt met het Rotterdamse duurzaamheidsbeleid.

Op deze natuurkaart is te zien dat enkel de treinsporen en het Centraal Station zijn aangemerkt als 'Droog Lint'. Overige elementen worden binnen het bestemmingsplangebied niet weergegeven.

Geen van de ontwikkellocaties is aangemerkt als een kerngebied binnen de Rotterdamse Natuurkaart.

1

<https://rotterdam.maps.arcgis.com/home/webmap/viewer.html?webmap=29d2499ad015475492f726d02e07b1de>

Afbeelding 4 : Het bestemmingsplangebied (begrenzing globaal met rode lijn gemarkeerd) met omliggende groene gebieden zoals opgenomen in de Natuurkaart Rotterdam. Bron: Natuurkaart Rotterdam

Kansen voor vergroting van de biodiversiteit binnen deze begrenzing zijn beperkt wegens de functie die het gebied vervult. Kansen betreffen onder andere:

- Behoud en ontwikkeling van groene stroken langs de randen van het Droog Lint.
- Afscheidingen zoals hekken kunnen worden aangeplant met klimplanten zoals Hedera.

3.5 Rotterdams duurzaamheidsbeleid en ecologie

In het Programma Duurzaam 2015 – 2018 zijn 10 duurzaamheidsopgaven geformuleerd. Inzetten op vergroten van de biodiversiteit en ecologische robuustheid kan een positieve bijdrage leveren aan de volgende van deze duurzaamheidsopgaven:

- Bevorderen van duurzame gebiedsontwikkeling.
- Voorbereiden op de gevolgen van klimaatverandering.
- Groener maken van de stad.
- Ecologische robuustheid kan een positieve bijdrage leveren aan deze thema's.

4. Beschrijving natuurwaarden in het bestemmingsplangebied

4.1 Algemene beschrijving

Het bestemmingsplangebied RCD is gelegen in het stadscentrum van Rotterdam. Het omhelst het Centraal Station van Rotterdam en het omliggende stadsgedeelte met kantoren en woonfunctie waar met name grote corporaties hun hoofdkantoor hebben gevestigd. Het gebied staat bekend als de entree van Rotterdam.

Bebouwing in het gebied bestaat uit een variëteit aan bouwstijlen van wooncomplexen van 6 etages tot kantoorgebouwen met een hoogte tot 150 meter. De kantoorcomplexen bestaan hoofdzakelijk uit beton(platen), glas en metaal. Groengebieden zijn in het gebied afwezig. Het groen bestaat enkel uit gazon, laanbomen, solitaire bomen en gemeentelijk groen in perken. Het gebouw aan de Weena/Conradstraat heeft een gedeeltelijk groen dak. Open water is geheel afwezig.

4.2 Eerder onderzoek

Eerdere ecologische onderzoeken uit het gebied zijn niet bekend.

4.3 Verkennend veldonderzoek

In opdracht van de Gemeente Rotterdam is door een deskundig ecooloog van Ecoresult B.V. op 8 augustus 2019 het bestemmingsplangebied globaal bekeken op aanwezigheid en potenties voor beschermde soorten en de algehele natuur kwaliteit en kwantiteit (zie Bijlage 1 voor foto's). Het plangebied is, vanwege het niet kunnen betreden van bedrijfsterreinen en afgesloten binnentuinen, enkel vanaf de openbare weg bekeken. De bevindingen van dit veldbezoek komen terug in de algemene beschrijving in hoofdstuk 4.1. Daar waar het soort specifieke bevindingen betreft zijn deze additioneel opgenomen in de paragrafen van de natuurdatabase Rotterdam, 4.4.1 t/m 4.4.5.

Aanvullend is op 15 december 2020 door Ecoresult een visuele inspectie uitgevoerd naar de gevel van de plint van het station, dit in verband met voorgenomen sloopwerkzaamheden.

4.4 Natuurdatabase Rotterdam, overige bronnen en verkennend veldonderzoek

Voor een verdere indicatie van natuurwaarden is gebruik gemaakt van de database Natuur op gisweb en diverse onderzoeken die zijn uitgevoerd in het bestemmingsplangebied. Hierin zijn alle waarnemingen flora en fauna opgenomen binnen gemeente Rotterdam van de afgelopen jaren (2008-2013). Uit de database blijkt dat binnen het bestemmingsplangebied onder de Wet natuurbescherming beschermde soorten zijn aangetroffen (zie komende paragrafen). Ook zijn grenzend aan het bestemmingsplan enkele beschermde soorten aangetroffen.

Behalve waarnemingen van in de Wet natuurbescherming beschermde soorten planten en dieren zijn in de natuurdatabase ook waarnemingen van rode lijst soorten opgenomen. Rode lijst soorten zijn niet strikt beschermd middels de Wet natuurbescherming. Het zijn soorten die in Nederland bedreigd zijn. Aanwezigheid van Rode lijst soorten zijn indicatief voor hogere natuurwaarden. Deze en andere bijzonder soorten worden hier benoemd als Aandachtsoorten.

4.4.1 Soorten Vogelrichtlijn

4.4.1.1 Jaarrond beschermde nesten

In de natuurdatabase zijn in het bestemmingsplangebied waarnemingen van vogels met jaarrond beschermde nesten aanwezig. Dit betreffen twee waarnemingen van een foeragerende Slechtvalk.

Het bestemmingsplangebied is ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende vogels met jaarrond beschermde nesten. In het plangebied ontbreekt bebouwing met geschikte nestplaatsen zoals dakpannen daken, ruimten in stenen gevels, grotere nissen of nestkasten. Nestplaatsen van Slechtvalk zijn niet in het plangebied aanwezig. Voor een soort als Huismus ontbreekt tevens geschikt functioneel leefgebied in de vorm van kruidenrijke vegetaties, hagen en/of bosschages.

Het bestemmingsplangebied is ongeschikt voor vogels met jaarrond beschermde nesten in bomen. De bomen binnen het gebied staan niet in dichte groepen, staan veelal in open terrein en in een zeer druk hoogstedelijk milieu wat aanwezigheid van boombewonende soorten uit sluit. Het plangebied wordt gebruikt als jachtgebied voor Slechtvalk, echter heeft dit op voorhand geen essentiële functie.

4.4.1.2 Niet jaarrond beschermde nesten

In het plangebied is broedhabitat aangetroffen voor soorten waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn. Deze zogeheten Categorie 5-soorten zijn wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. In het bestemmingsplangebied kunnen soorten verwacht worden zoals Zwarte kraai en Ekster. Nestplaatsen van deze soorten zijn aangetroffen in bomen binnen het gebied.

4.4.1.3 Algemene vogels

Naast deze soorten kunnen algemene vogelsoorten in het bestemmingsplangebied verwacht worden, zoals: Houtduif en verschillende soorten meeuwen.

4.4.2 Soorten Habitatrichtlijn

4.4.2.1 Vleermuizen

In de natuurdatabase zijn in het bestemmingsplangebied waarnemingen van Gewone dwergvleermuizen (foeragerend) en een overdag ter plaatse zijnde Ruige dwergvleermuis op een gevel. Het plangebied is geschikt voor Gewone Dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis en in mindere mate voor Tweekleurige vleermuis. Tweekleurige vleermuis is in Nederland zeer zeldzaam maar aanwezigheid is niet uitgesloten. Het merendeel van de bebouwing heeft ruimten in de vorm van ruimten achter betonplaten, spleten in betonconstructies, ruimten in aanhechtingen tussen verschillende bouwmaterialen en een beperkt deel van de bebouwing heeft stenen muren met een luchtsponw. In de bebouwing is potentie aanwezig voor de functies zomer-, paar-, kraam-, of (massa)winterverblijfplaats. Het bestemmingsplangebied is redelijkerwijs ongeschikt voor boombewonende vleermuizen. De bomen staan in sterk verlicht habitat en hebben geen scheuren en holten die door vleermuizen gebruikt kunnen worden.

Functioneel leefgebied voor vleermuizen is verspreid door het plangebied zeer marginaal aanwezig. Aaneengesloten groenstructuren en kleinere groenstructuren zonder verlichting zijn afwezig. Foerageergebied is hoofdzakelijk aanwezig langs de randen van de spoorlijn en het station. Vliegroutes van vleermuizen kunnen aanwezig zijn langs bomenrijen en bebouwing.

4.4.2.2 Grondgebonden zoogdieren

Het bestemmingsplangebied is ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van grondgebonden zoogdieren uit de Habitatrichtlijn, zoals Bever, Noordse woelmuis en Otter. Geschikt habitat in de vorm van sterk begroeide oevers en houtopstanden ontbreekt, of het plangebied ligt buiten het natuurlijk verspreidingsgebied van deze soorten.

4.4.2.3 Reptielen en amfibieën

Het bestemmingsplangebied is ongeschikt voor habitatrichtlijnsoorten reptielen en amfibieën, zoals Rugstreppad, Heikikker, Kamsalamander en Muurhagedis. Geschikt habitat voor deze soorten ontbreekt of het plangebied ligt buiten het natuurlijk verspreidingsgebied van deze soorten.

4.4.2.4 Vissen

Open water is in het bestemmingsplangebied afwezig wat de aanwezigheid van vissen uit sluit.

4.4.2.5 Overige soortgroepen

Vaste rust- en verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen van overige habitatrichtlijnsoorten (zoals Rivierrombout, Gevlekte witsnuitlibel en Groene glazenmaker) worden op basis van habitatvereisten en bekende verspreidingsgegevens niet verwacht binnen het bestemmingsplangebied.

4.4.3 Nationaal beschermde soorten

4.4.3.1 Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied is redelijkerwijs ongeschikt voor nationaal beschermde zoogdieren die zijn vrijgesteld van ontheffing. Geschikt habitat voor grotere zoogdieren is niet aanwezig. Het plangebied is wel geschikt voor vrijgestelde nationaal beschermde soorten. In het plangebied kunnen soorten als egel en verschillende soorten (spits)muizen worden verwacht.

4.4.3.2 Vissen

Open water is in het bestemmingsplangebied afwezig wat de aanwezigheid van vissen uit sluit.

4.4.3.3 Reptielen en amfibieën

Het plangebied is redelijkerwijs ongeschikt voor nationaal beschermde reptielen en amfibieën zowel vrijgesteld als niet vrijgesteld van ontheffing. Geschikte voortplantingswateren zijn afwezig en geschikte groenstructuren om te schuilen zijn tevens afwezig.

4.4.3.4 Planten

Tijdens het veldbezoek zijn binnen het bestemmingsplangebied geen beschermde planten aangetroffen. Oude (kalkrijke) muren die geschikt zijn voor muurplanten zijn afwezig. Geschikt

habitat voor overige beschermde soorten is tevens afwezig. Het groen in het plangebied bestaat enkel uit (laan)bomen, gemeentelijk groen (groenperken) en gazon.

4.4.3.5 Overige soortgroepen

Overige nationaal beschermde soorten worden op basis van habitatvereisten en bekende verspreidingsgegevens niet verwacht binnen het bestemmingsplangebied.

5. Gevolgen voor natuurgebieden en flora en fauna

5.1 Beschermd en waardevolle natuurgebieden

Het bestemmingsplangebied maakt geen deel uit van een Natura 2000-gebied, het Natuurnetwerk Nederland en Belangrijke weidevogelgebieden. Het bestemmingsplan voorziet niet in ontwikkelingen die impact zullen hebben op het Natuurnetwerk Nederland en Belangrijke weidevogelgebieden, vanwege de afstand tussen het bestemmingsplangebied en deze gebieden. Het is niet met zekerheid te zeggen dat de ontwikkelingen binnen het bestemmingsplangebied geen negatief effect hebben op Natura-2000 gebieden door middel van extra emissies. Een passende beoordeling dient opgesteld te worden om de effecten te toetsen. Overige effecten op Natura 2000-gebieden worden op grond van de afstand tussen het bestemmingsplangebied en deze gebieden niet verwacht. Significant negatieve invloed op het Natuurnetwerk Nederland of Belangrijke weidevogelgebieden als gevolg van het nieuwe bestemmingsplan zijn op basis van de afstand en de aanwezigheid van woonwijken en wegen tussen het bestemmingsplangebied en deze natuurgebieden uitgesloten.

5.2 Beschermd soorten

De effecten op in het plangebied aanwezige beschermde flora en fauna door toekomstige, nu nog niet voorziene ruimtelijke ingrepen en renovatiewerkzaamheden die passen binnen de bestemmingen dienen, voorafgaand aan de uitvoering van die werkzaamheden, getoetst te worden. Hierbij is te denken aan sloopwerkzaamheden, werkzaamheden aan watergangen, renovatiewerkzaamheden (zoals gevelisolatie, vervangen van het dak, boeiborden of kozijnen), herinrichting van het plangebied, kap van bomen of het herinrichten van de groenstructuren. In hoofdstuk 4 wordt inzicht gegeven in (potentieel) aanwezige beschermde Habitatrichtlijnsoorten en Vogelrichtlijnsoorten.

Dit bestemmingsplan maakt een aantal concrete ontwikkelingen mogelijk. De effectbeoordeling op beschermde soorten vindt per locatie plaats.

5.3 Door het bestemmingsplan mogelijk te maken ontwikkelingen

- Locatie 1 – Delftseplein; 41.000 m² woningen en kantoren, maximaal 15.000m² kantoren. Hoogte: maximaal 140 meter.
- Locatie 2 – Delftsepoort; toevoeging van maximaal 25.000 m² bovenop bestaande bouw tot maximaal 150 meter hoogte.
- Locatie 3 – Hoofdkantoor Unilever; uitbreiding met maximaal 50.000m² of sloop en nieuwbouw binnen dezelfde oppervlakte met een maximale hoogte tot 150 meter.

5.3.1 Locatie 1 – Delftseplein

Locatie 1 betreft een weg met aangelegd trottoir en groenperken met aangeplante vaste planten en bomen (Platanen). In de bomen zijn enkele oude nesten van Houtduif aanwezig. Potenties voor vaste rust- en verblijfplaatsen of essentieel leefgebied van habitatrichtlijnsoorten, vogels met jaarrond beschermde nesten of niet vrijgestelde nationaal beschermde soorten zijn afwezig. Voordat het nieuwe gebouw kan worden gerealiseerd moet eerst de gevel van de plint van het

station ter hoogte van perron 1 worden gesloopt. Dit is nodig omdat het nieuwe gebouw stijf tegen het perron wordt aangebouwd en de bestaande commerciële ruimten die zich nu in de plint bevinden worden technisch geïntegreerd met het nieuwe gebouw.

De gevel van perron 1 heeft weliswaar open stootvoegen, maar deze bieden geen toegang een (eventueel aanwezige) luchtsponw, daarnaast zijn de stootvoegen zeer smal. Tenslotte is een deel van deze gevel afgedekt middels zonnepanelen, waardoor de gevel niet bereikbaar is. Hierdoor is de gevel ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen van vleermuizen.

5.3.2 Locatie 2 – Delftsepoort

Locatie 2 betreft een opbouw op bestaande bouw bestaande uit glas, metaal en gevelplaten. De constructie is aan de buitenzijde volledig dicht, openingen in de bebouwing zijn niet aanwezig. Potenties voor vaste rust- en verblijfplaatsen of essentieel leefgebied van habitatrictlijnsoorten, vogels met jaarrond beschermde nesten of niet vrijgestelde nationaal beschermde soorten zijn afwezig.

5.3.3 Locatie 3 – Hoofdgebouw Unilever

Locatie 3 betreft het hoofdgebouw van Unilever. In de bebouwing zijn potenties voor vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen aanwezig. Op meerdere plekken zijn tussen de gevelplaten of aanhechtingen van verschillende materialen spleten in de bebouwing aanwezig die door vleermuizen gebruikt kunnen worden. Aanvullend onderzoek is noodzakelijk. Potenties voor vaste rust- en verblijfplaatsen of essentieel leefgebied van overige habitatrictlijnsoorten, vogels met jaarrond beschermde nesten of niet vrijgestelde nationaal beschermde soorten zijn afwezig.

6. Kansen door de ontwikkelingen

6.1 Duurzaamheid

Aan de duurzaamheidsopgaven uit het Programma Duurzaam kan vanuit ecologie op de volgende manier een bijdrage worden geleverd:

- Voorbereiden op de gevolgen van klimaatverandering. Bij een grotere stedelijke biodiversiteit neemt de kans op plagen of ziekten door de verandering van het klimaat af omdat het ecologisch systeem beter gebufferd is tegen schommelingen. Goede ecologische verbindingen zijn daarom van belang zodat soorten bij klimaatverandering kunnen migreren naar andere plekken in de stad. Bij het ontbreken van ecologische verbindingen kunnen soorten uit het stedelijke ecosysteem verdwijnen omdat ze geen nieuwe biotoop kunnen bereiken. Zoals ook op de natuurkaart Rotterdam is aangegeven liggen in het bestemmingsplangebied kansen voor vergroening.
- Groener maken van de stad. Gezien het stedelijk karakter van het bestemmingsplangebied liggen de grootste kansen voor meer groen in de toepassing van groene gevels en daken en ecologisch beheerde bermen en graslanden. Dit kan met name voor insecten, vleermuizen, vogels en vissen meer duurzaam leefgebied creëren. Hiernaast kan men door te kiezen voor de toepassing van groene daken en gevelgroen met soortenrijke samenstellingen zowel een bijdrage leveren aan de vergroening van de stad als aan de biodiversiteit in de stad.

6.2 Kansen voor vergroting van de biodiversiteit

Kansen voor vergroting van de biodiversiteit zijn hier te vinden in:

- Met name langs de randen van de spoorlijnen en aan de afscheidingen kan worden ingezet op het verhogen van de vegetatiedichtheid door aanplant van struiken of het gebruik van Hedera langs hekken en bebouwing. In combinatie met nestkasten biedt dit kansen voor met name vogels en vleermuizen.
- Binnen het bestemmingsplangebied kan het aanbod aan potentiële verblijfplaatsen voor soorten Gierzwaluw, Slechtvalk, Huismus en vleermuizen worden vergroot. Op de daken van hoogbouw kunnen kasten voor Slechtvalk worden geplaatst en in de gevels kunnen kasten voor Gierzwaluw, Huismus of vleermuizen worden gemonteerd. Voor Huismus is de bebouwing grenzend aan het spoor de beste locatie.
- Bij de platte daken in het gebied kan overwogen worden om groene daken toe te passen. Bij voorkeur wordt gekozen voor een soortenrijke beplanting. Groene daken dragen zo bij aan een gezonde stedelijke bijenstand en vergroten de soortenrijkdom in de wijk.

7. Conclusies en aanbevelingen

- In het bestemmingsplangebied zijn potenties voor vaste rust- en verblijfplaatsen en essentieel functioneel leefgebied van gebouw- en boombewonende vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten afwezig.
- In het bestemmingsplangebied zijn potenties aanwezig voor de habitatrichtlijnsoorten Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis en Tweekleurige vleermuis. Het plangebied is ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen en essentieel functioneel leefgebied van andere soorten habitatrichtlijnsoorten.
- Het plangebied is geschikt voor nestplaatsen en als functionele leefomgeving voor vogels met niet jaarrond beschermde nesten en algemene broedvogels.
- Het bestemmingsplangebied is ongeschikt voor niet vrijgestelde Nationaal beschermde soorten.
- Het vaststellen van het bestemmingsplan heeft geen invloed op het Natuurnetwerk Nederland. Het bestemmingsplangebied maakt geen deel uit van het Natuurnetwerk Nederland en er vinden geen werkzaamheden plaats in het Natuurnetwerk Nederland.
- Het vaststellen van het bestemmingsplan heeft geen invloed op Beschermde weidevogelgebieden vanwege de grote afstand tussen het bestemmingsplangebied en deze gebieden.
- Het is niet met zekerheid te zeggen dat de ontwikkelingen binnen het bestemmingsplangebied geen negatief effect hebben op Natura-2000 gebieden door middel van extra emissies. Een passende beoordeling dient opgesteld te worden om de effecten te toetsen.
- Voor de sloop van de gevel in de plint van het station, ten behoeve van de integratie van de commercieel ruimten van het station met de nieuwbouw van het gebouw Delftseplein, is geen nader onderzoek nodig in het kader van de Wet natuurbescherming.
- Voor één ontwikkeling (Hoofdgebouw Unilever) wordt op basis van de aangetroffen potenties en de reeds bekende ontwikkelingen nader onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming nodig geacht.
- Indien ontwikkelingen worden voorzien die afwijken van het bestemmingsplan dient het effect hiervan op beschermde en waardevolle gebieden en beschermde soorten te worden onderzocht en getoetst.
- Ontwikkelingen die binnen bestaande bestemmingen plaats vinden dienen op projectniveau getoetst te worden aan de relevante natuurwetgeving.
- Kansen voor natuur liggen met name bij het ontwikkelen van het uitbreiden van het openbaar groen langs de spoorwegen, groene daken, aanbrengen van nestvoorzieningen van vogels in de vorm van nestkasten of broedeilanden en vleermuiskasten.
- Het bestemmingsplan, met inbegrip van bovenstaande, is 'uitvoerbaar' vanuit het oogpunt van de Wet natuurbescherming.

Literatuurlijst

Internetsites:

- <https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>
- www.gis.rotterdam.nl/gisweb2
- <http://rotterdam.maps.arcgis.com/apps/Viewer/index.html?appid=a04fcc63c77945c7b8d207ecd0b2fa5e>
- <http://pzh.b3p.nl/viewer/app/NNN>
- <https://www.rotterdam.nl/wonen-leven/duurzaam/>
- <https://www.verspreidingsatlas.nl/>
- <http://wilde-planten.nl/>
- <http://ravon.nl/>
- <https://www.sovon.nl>
- <https://www.vlinderstichting.nl/>
- <http://www.zoogdiervereniging.nl/>

Bijlage 1: Foto's bestemmingsplangebied

Ontwikkellocatie 2. foto: K. van Veen | Ecoresult B.V.

Ontwikkellocatie 3. foto: K. van Veen | Ecoresult B.V.

Ontwikkellocatie 1. foto: K. van Veen | Ecoresult B.V.

Oud nest van Houtduif in één van de Platanen op ontwikkellocatie 1. foto: K. van Veen | Ecoresult B.V.

Bijlage 2: Wetgevende kaders

Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) van kracht. Deze nieuwe wet is een vervanging en samenbundeling van drie voorgaande wetten; de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en Faunawet². Tevens heeft er een decentralisatie van het bevoegd gezag plaatsgevonden: per 1 januari 2017 zijn de provincies verantwoordelijk voor de vergunningen en ontheffingen. De Wnb is op te delen in grofweg drie delen:

Bescherming van gebieden

De Wnb richt zich met de bescherming van natuurgebieden uitsluitend op Natura 2000-gebieden. Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. In Natura 2000-gebieden worden bepaalde diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit te behouden. Invloeden (ook van buitenaf) mogen deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar brengen.

Bescherming van soorten

² www.rvo.nl

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime Nationaal beschermde soorten (andere soorten) § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

De Wnb onderscheidt drie verschillende beschermingsregimes, met elk hun eigen verbodsbepalingen (zie tabel 1). De eerste twee categorieën zijn gebaseerd op de door de Europese Unie opgestelde Vogelrichtlijn (uit 1979) en de Habitatrichtlijn (uit 1992). Het derde beschermingsregime betreft soorten die niet op Europees niveau beschermd zijn, maar wel op landelijk niveau: de Nationaal beschermde soorten (in de wet aangeduid als “andere soorten”). Als bevoegd gezag heeft iedere afzonderlijke provincie (een aantal) algemene soorten uit deze derde categorie vrijgesteld van ontheffingsplicht. Wel geldt altijd voor alle soorten de algemene zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat men bij werkzaamheden met mogelijk negatief effect op

planten en dieren, maatregelen dient te nemen (binnen wat redelijkerwijs van men verwacht kan worden) om onnodige schade aan planten of dieren te voorkomen³.

Bescherming van houtopstanden

De bescherming van houtopstanden betreft voornamelijk een voortzetting van de Boswet en richt zich op de instandhouding van het bosareaal. Bij houtopstanden groter dan 10 are of 20 rijbomen en gelegen buiten de bebouwde kom geldt een meldplicht, herplantplicht en mogelijke oplegging van een kapverbod. In deze natuurtoets blijft de bescherming van houtopstanden buiten beschouwing.

Zorgplicht

Naast verbodsbepalingen geldt de zorgplicht ten aanzien van alle in het wild levende dieren en planten en hun leefomgeving. De Wet natuurbescherming formuleert de algemene zorgplicht als volgt (artikel 1.11):

- Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving;
- Deze zorg houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken;
- De zorgplicht is altijd, voor iedereen en in alle gevallen van toepassing.

³ Ministerie van Economische zaken (2016) Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen